

Manifest de Maestrat Viu – Col·lectiu en defensa de la llengua i la cultura sobre plurilingüisme a l'educació valenciana

Sobre la implantació de la Llei 4/2018 de 21 de febrer de la Generalitat per la qual es regula i promou el plurilingüisme al sistema educatiu valencià, Maestrat Viu vol manifestar que:

- a) Avui, el sistema educatiu valencià presenta una diversitat de programes d'educació bilingüe que genera situacions que van des de centres amb una presència testimonial del valencià (reduït a una assignatura optativa) en zones castellanoparlants fins a centres que ho vehiculen tot en la llengua pròpia del país.
- b) En aquest sentit, aquesta Llei de plurilingüisme conté un seguit d'elements positius que convé destacar d'entrada: proposa un programa d'ensenyament únic –per bé que molt flexible- per a tot el país i per a tots els centres, tant públics com concertats; en aquells en què la presència del valencià és escassa, vincula l'increment d'ús vehicular de la llengua estrangera a l'augment d'ús del valencià; presenta una metodologia per l'ensenyament i ús vehicular de la llengua estrangera; aposta pel tractament integrat de llengües i el tractament integrat de llengua i contingut; afecta l'etapa de batxillerat i –sobretot- a la formació professional, els cicles formatius (en els quals, ara, la presència del valencià és escassa).
- c) Per altra banda, la Llei de plurilingüisme està profundament condicionada per una decisió judicial –que imposa un mínim d'hores en castellà- i per l'oposició d'alguns sectors socials i centres educatius a l'extensió de l'ensenyament en valencià.
- d) Ara bé, des de fa molts anys, les escoles i instituts del Maestrat han estat aplicant el programa d'ensenyament en valencià (PEV) i el programa d'immersió lingüística (PIL) –en alguns casos enriquits amb l'ús vehicular d'una llengua estrangera, habitualment l'anglès. Aquests programes –que permeten que el valencià siga la llengua vehicular de totes les àrees no lingüístiques- s'han demostrat idonis perquè l'alumnat assolisca una competència adient tant en valencià com en castellà.
- e) L'adquisició de llengües és un fenomen complex que es produeix tant en contextos escolars com en contextos socials. L'enorme presència del castellà en tots els àmbits: mitjans de comunicació, internet, xarxes socials, institucions, vida econòmica i món del treball, etc. , fan que siga suficient la presència de l'assignatura de llengua i literatura castellana en els currículums per garantir-ne l'aprenentatge. Des d'un punt de vista pedagògic i didàctic és innecessari augmentar les hores lectives de castellà.
- f) L'escola és un dels pocs àmbits, per no dir l'únic, on el valencià té una presència “normal”. Per això, contràriament al que passa amb el castellà, reduir-ne l'ús en determinades àrees perjudica l'aprenentatge del valencià, especialment per part de l'alumnat no-valencianoparlant o que viu en contextos culturals empobrits. I cal tenir present que compensar les necessitats educatives és un objectiu fonamental del sistema educatiu.

- g) La introducció de l'ús vehicular d'una llengua estrangera suposa una reducció de l'ús vehicular del valencià. Tanmateix això és inevitable si el nostre sistema educatiu opta per una educació plurilingüe i pluricultural. Les matèries que s'impartisquen en anglés o francés, deixaran de vehicular-se en valencià. Per això fa falta potenciar els plans de normalització lingüística dels centres.
- h) Ara bé, el decret de plurilingüisme imposa que el castellà siga –en una proporció que va del 20 al 55 %!- també la llengua vehicular d'algunes àrees no-lingüístiques, en detriment de l'ús vehicular del valencià. Aquesta norma no respon a criteris pedagògics: és una decisió política fruit d'una imposició judicial que estableix uns mínims obligatoris de castellà.
- i) El desenvolupament i aplicació del decret de plurilingüisme conté elements discriminatoris: és manté l'exempció de valencià en les zones de predomini lingüístic castellà (és a dir, a la pràctica, les famílies poden decidir que els seus fills i les seues filles no cursen l'assignatura de valencià) i s'ajorna l'ús vehicular del valencià en algunes àrees.
- j) *Maestrat viu* considera que imposar uns percentatges mínims de presència de les llengües oficials en els projectes lingüístics dels centres implica ignorar l'entorn cultural i la realitat sociolingüística del país, en què el valencià pateix una intensa minorització. *Maestrat viu* considera que l'estat de la llengua en les nostres comarques i la coherència pedagògica demana que els projectes d'educació plurilingüe del centre es construïsquen sobre la llengua pròpia del país, és a dir, que el valencià siga la llengua vehicular de totes les àrees no lingüístiques, tret de les que s'impartisquen en llengua estrangera. El decret de plurilingüisme hauria de permetre aquesta opció als nostres centres.
- k) *Maestrat viu* demana a les escoles i als instituts del Maestrat que augmenten l'ús vehicular del valencià fins als màxims possibles, en totes les etapes educatives, inclosos els batxillerats i el cicles formatius; i que s'ajorne l'augment de l'ús vehicular del castellà, de la mateixa manera que s'ha permés ajornar l'ús vehicular del valencià en les zones de predomini lingüístic castellà.

Benassal, 14 d'abril de 2021